

- ✓ Anlatıcı Türleri
- ✓ Hikâye Unsurları

ETKİNLİK 1: Anlatıcı Türleri

Aşağıdaki metinlerde uygun alana birinci kişi ağzından anlatım yapılanlara "1", üçüncü kişi ağzından anlatım yapılanlara "3" yazınız.

<ul style="list-style-type: none">Televizyon izlemekten gözleri ağrımişti. Perdeyi aralayıp dışarıya baktı. Günlerdir ara ara yağan yağmur gene başlamıştı. Dışarıya çıkmaya ne zaman niyetlense bu havayla karşılaşılıyordu. Tekrar koltuğuna gömülüp televizyon izlemeye devam edecekti ki kapı çaldı. Arkadaşlarından birinin gelmiş olabileceğini düşünüp koşar adımlarla kapıya gitti. Kapıda postacıyı görünce önce bir hayal kırıklığına uğradı. Ama postacının uzattığı zarf ile hayal kırıklığı yerini güçlü bir merak duygusuna bıraktı.	3
<ul style="list-style-type: none">Babamın çocukluğu dedemin en fazla maddi sıkıntı çektiği zamanlara denk gelmiş. Dedem evin birçok ihtiyacını karşılarken zorlanmış. Haliyle babama da çok rahat bir yaşam sunamamış. O yıllar babamda öyle derin izler bırakmış ki yaşlılık yıllarında bile bana uzun uzun o zamanları anlatırdı. Bıkıp usanmadan dinlerdim babamı. O zorlukları Her dinlediğimde de babama karşı sevgim de saygım da bir kat daha artardı.	1
<ul style="list-style-type: none">Bizim buralarda millî bayramlar daha bir coşkulu kutlanır. Akşam düzenlenen fener alayına nerdeyse tüm ilçe katılır. Ertesi gün bayram yeri gene hınca hınç dolar. Bu bayram günleri biz çocukken de böyle coşkulu kutlanırdı. Fener alayına ilk katıldığım yıl babam beni izci kulübüne yazdırmıştı. Biz de izci kıyafetleri ile katılmıştık alaya. O günden sonra da ne ben ne de arkadaşlarım hiçbir fener alayını kaçırmadık.	1
<ul style="list-style-type: none">Kardeşinin bisikletten düştüğünü gören küçük kız duvardan atladığı gibi kardeşinin yanına gitti. Kardeşi ablasını görünce daha yüksek sesle ağlayıp ona sınıksık sarıldı. Ablası, kardeşine "Hızlı sürme düşeceksin demedim mi ablacığım?" derken bir yandan da gözyaşlarını siliyordu. Çocuğun aklına bisikleti gelince ağlamayı bırakıp hemen bisikletine bakmaya koştu. Babasının yeni aldığı bisiklete bir şey olsun istemiyordu.	3

ETKİNLİK 2: Anlatıcı Türleri

Aşağıdaki metinlerin hangi kişi ağzıyla yazıldığını bulup ilgili yerleri işaretleyiniz.

1.	Sessiz sakin bir hafta sonu geçirmek için gittiğimiz parkta tam bir insan seli vardı. Sabah kimsenin parka gelmeyeceğini düşünerek hata etmiştik. Öğleye doğru parktaki bankların ve ağaç altılarının boş kalmayacağını düşünen genç yaşlı herkes erkenden gelmişti. Öyle ki ağaçların altında uyuklayanlar bile vardı. Günün kavurucu sıcaklığını en rahat geçirebilecekleri bu sahil kenarını tercih ettikleri için onları kim suçlayabilir ki?
----	---

Birinci kişi ağzıyla anlatım

Üçüncü kişi ağzıyla anlatım

2.	Çocukken eskiyen tişörtleri kazakları keser bebeklerime giysiler yapardım. Başlarda kestiğim kumaşları anneme götürürdüm o dikerdi. Ama bir süre sonra işlerden buna vakit bulamamaya başladım. Sırf bu yüzden çok küçük yaşlarda dikiş dikmeyi öğrendim. Sonra aklıma gelen elbiseleri kâğıda çizip tasarımlar yapmaya başladım. Yaptığım tasarımların birçoğunu kendim dikiş dikiyordum. Sonra bu işi yalnızca bebekler için değil arkadaşlarım için de yapmaya başladım.
----	---

Birinci kişi ağzıyla anlatım

Üçüncü kişi ağzıyla anlatım

3.	Ormandaki çocukların ayak sesini duyan bir sincap hemen ağacın dalları arasına saklandı. Hayatında ilk defa sincap ile karşılaşan çocuklar merakla bu tüylü, sevimli orman sakinini izledi. Sincap da saklandığı yerden ormanın bu küçük misafirlerini seyrediyordu. Çocukların şaşkın bakışlarını fark eden öğretmen bu anı bozmamak için bir ağaç altında sessizce bekledi. Bu ormanları koruyacak olan kişilerin doğayı merak eden, doğa ile iç içe olan çocuklardan çıkacağını çok iyi biliyordu.
----	---

Birinci kişi ağzıyla anlatım

Üçüncü kişi ağzıyla anlatım

ETKİNLİK 3: Hikâye Unsurları

Aşağıdaki boşlukları metne göre doldurunuz.

Yaşlı bir adam yol kenarındaki bahçesine meyve fidanı dikiyor. O sırada kıyafet değiştirip oradan geçmekte olan padişah ve veziri yaşlı adamı görmüşler. Bu kadar yaşlı bir adamın fidan diktiğini gören padişah ihtiyara seslenmiş:

- Kolay gelsin baba, ne yapıyorsun burada?
- Fidan dikiyorum evlat.
- Senin yaştın epey ilerlemiş. Bu diktiğin fidanın meyvesini yemeye senin ömrüm yetecek mi?
- Evlat biz şimdiye kadar büyüklerimizin diktiği fidanların meyvesini yedik. Bizim diktiklerimizi de evlatlarımız yiyecek.

Verilen cevapla oldukça keyiflenen padişah yanındaki vezire dönerek:

- Baba çok güzel laf etti ver ona bir kese altın.

Bir kese altını cebine indiren yaşlı adam:

- Evlat gördüğün gibi benim fidan daha toprağa dikilmeden meyvesini verdi.

Bu cevaptan da çok etkilene padişah yaşlı adama bir kese daha altın verip oradan uzaklaşmış.

YER

İhtiyar adamın bahçesi

ZAMAN

Belirsiz

KİŞİ

İhtiyar adam, padişah, vezir

OLAY

Padişahın ağaç diken ihtiyarın cevabını beğenip ödül vermesi

ETKİNLİK 4: Hikâye Unsurları

Aşağıdaki metinlerde hikâye unsurlarından hangilerinin belirgin olmadığını ilgili yerlere işaretleyiniz.

1.

Ayvaz atını dere kenarındaki bir ağacın altına bağlayıp su içmek için eğildi. Sudan kana kana içti. Sabahtan beri bir su kenarı bulamadığı için oldukça susamıştı. Atın heybesindeki deriden yapılmış su kabını da ağızına kadar doldurdu. Bu kadar su onu epey idare ederdi. Atın hala su içtiğini görünce atın yularından çekti. Çok su içen hayvanın hızlı gidemeyeceğini iyi bilirdi. Bu durumdan hoşnut olmayan kır at, Ayvaz'a biraz dirense de sonunda boyun eğdi.

Yer

Olay

Zaman

Kişi

2.

Saatini kontrol etti. Sınavın başlamasına çok az kalmıştı. Sabah yapılan sınavlar güzel geçince Hilmi'nin neşesi yerine gelmişti. Öğlen sınavlarının daha kolay olacağını düşünüyordu. Sınavlar geçtikçe mezun olacağı zamanı hayal ediyordu. Bu hayal onu bir yandan mutlu ediyor bir yandan da hüzünlendiriyordu. Şu birkaç yıl onun için hayatının en güzel yıllarıydı.

Yer

Olay

Zaman

Kişi